

Димитрие МАНЕВСКИ

ЛЕВО, ДЕСНО ИЛИ ВО МЕСТО?

П

ред неколку седмици се одржа енергетскиот Самит во Загреб, на кој учествуваа сите земји од Југоисточна Европа, и секако Руската Федерација. Договорот кој беше постигнат како своја главна карактеристика ја содржи заложбата за неупотреба на енергенсите како средство за политичко влијание.

Ова ми звучи многу смешно, бидејќи е невозможно да се зборува за меѓудржавна трговија, а да не стане збор за политика.

Но, не верувам дека било кој, па ниту самите потписници веруваат во тоа. Убеден сум дека целта на Самитот беше сосема поинаква, како што всушност тоа е случај во поголемиот број меѓудржавни собири.

Тоа на некој начин може и да се согледа од самото обраќање на рускиот претседател Путин кој, меѓу другото, спомна дека "традиционалното пријателство со земјите на Балканот, кое се базира на бројните сличности во културата, јазикот и историјата придонесува Русија да има интерес за создавање траен мир и стабилност во регионот". Со ваквата изјава, на еден многу префинет начин, се посочува дека Русија повторно ќе влезе во натпревар за проширување на своето влијание во рамките на Балканот. Всушност, и со самото ословување на нашиот регион како Балкан, а не како Југоисточна Европа, се испраќа уште еден сигнал на градење на сопствената позиција и обид да се воспостави нова перцепција за самиот регион. Секако, сè ова е само еден сегмент од градењето на "Новата Русија", но е сегмент кој најдиректно не засега сите нас.

А како се однесуваме ние? Би рекол збунето.

Одиде на Самит на највисоко ниво, бараме енергетска соработка, што на некој начин значи и економска инјекција за нас, а од друга страна, во официјалните изјави претседателот на државата вели дека му посочил на Путин дека ние се стремиме кон ЕУ и кон НАТО.

Нема да се правам паметен, туку само ќе потсетам каков економски третман добија земјите кои се одлучија да ѝ се

**ПРАЗНАТА
РЕТОРИКА Е САМО
ПОКРИТИЕ ЗА
ПРАЗНАТА ГЛАВА.**

спротивстават на Русија и да се ориентираат кон западните институции.

Но, ние веројатно не се плашиме да им го "плеснеме" на Русите в лице на-

Ние отвораме восочни музеи, продаваме популизам, водиме борби во кои постојано победуваме, а никако не се чувствуваме победници, сè уште не сме конституирале витални институции, судскиот систем ни е блокиран, платите ни се замрзнати на "ниски" температури иако светот трпи "глобално затоплување", како климатско, така и економско, со државен декрет укинуваме цели стопански гранки, генерираме невработеност, купуваме компјутери за училишта кои немаат санитарни јазли, си постигнуваме "автоголови"...

шиот став!? Веројатно нашиот претседател има чувство дека позицијата ни е толку силна што можеме на било кого да му кажеме било што и да не се грижаме за последиците. Сепак, мислам дека изјавата на претседателот во врска со средбата зад затворени врати не е тактична и не ни оди во корист. Нетактичноста се согледува во она што претходно го спомнав, а тоа е дека му се "перчиме" на оној од кој бараме некаква помош. Од самата нетактичност произлегуваат и негативните последици врз нас. Единственото нешто што може да ги ублажи тие последици е претходно спомнатата амбиција на Москва да почне со експанзија на својата економија и влијание во светски рамки. Оваа амбиција сигурно ги смета за ирелевантни изјавите на минливите микрополитичари од "банана" земјите, каква што сме ние.

Сè ова, како што реков, ми остава впечаток дека во моментот ние немаме јасна визија за тоа што сакаме. Имам впечаток дека не се валоризираат околностите и состојбите кои настануваат. Доколку имаме цел интеграција во НАТО и во ЕУ, тогаш ова е периодот за правење на клучните напори за интегрирање кон нив. Неодамна Европската унија одлучи дека ќе биде отворена за проширување, според мене, тоа е директна последица и реакција на рускиот подем и зголеменото влијание кон ЕУ земјите. НАТО, исто така, се подготвува за ново проширување, кое е еден вид подготовка за "новото време". А ние? Ние отвораме восочни музеи, продаваме популизам на секој чекор, водиме борби во кои цело време победуваме, а никако не се чувствуваме победници, сè уште немаме конституирано витални институции, судскиот систем ни е блокиран, платите ни се замрзнати на "ниски" температури иако светот трпи "глобално затоплување", како климатско, така и економско, со државен декрет укинуваме цели стопански гранки, генерираме невработеност, купуваме компјутери за училишта кои немаат санитарни јазли, си постигнуваме "автоголови"... и сè така по старо. А зошто па нешто да менуваме кога така се навикнавме да тераме со децени наназад?